

Åklagarförordning;

utfärdad den 9 december 2004.

Regeringen föreskriver följande.

SFS 2004:1265

Utkom från trycket
den 21 december 2004

Inledande bestämmelser

1 § Grundläggande bestämmelser om vilka som är allmänna åklagare och om åklagarväsendet i övrigt finns i rättegångsbalken. Ytterligare bestämmelser finns i förordningen (2004:1266) med instruktion för Åklagarmyndigheten och i förordningen (1997:898) med instruktion för Ekobrottsmyndigheten.

2 § Åklagarmyndigheten får enligt 3 § förordningen (2004:1266) med instruktion för Åklagarmyndigheten meddela de föreskrifter som behövs för att uppnå samordning, effektivitet, enhetlighet och följdriktighet i åklagarverksamheten. Enligt samma bestämmelse ansvarar riksåklagaren för att Åklagarmyndigheten meddelar de föreskrifter, allmänna råd och övriga riktlinjer och anvisningar som behövs för att uppnå enhetlighet och följdriktighet vid åklagarnas rättstillämpning.

Allmänna behörighetsregler

Riksåklagaren, vice riksåklagaren och biträdande åklagare

3 § Bestämmelser om riksåklagarens och vice riksåklagarens uppgifter som åklagare finns i rättegångsbalken.

Riksåklagaren utför åklagaruppgifter i mål som hör under allmänt åtal, dock inte i mål om brott som i tjänsten begåtts av statsråd, justitieråd, regeringsråd, justitieombudsman, justitiekanslern eller den som utövar riksåklagarens tjänst.

4 § Riksåklagaren får förordna biträdande åklagare vid riksåklagarens kansli. Dessa åklagare får i den omfattning som riksåklagaren bestämmer utföra de åklagaruppgifter som riksåklagaren får utföra, med undantag för beslut om att väcka eller fullfölja åtal i Högsta domstolen. Biträdande åklagare får emellertid inte fatta beslut på riksåklagarens vägnar i ärenden som är av principiellt intresse eller av större vikt, eller som av någon anledning bör avgöras av riksåklagaren eller vice riksåklagaren.

Överåklagare, vice överåklagare och chefer för åklagarkammare

5 § Överåklagarnas och vice överåklagarnas ansvarsområden och arbetsuppgifter vid Åklagarmyndigheten bestäms av riksåklagaren. Riksåklagaren förordnar åklagare vid myndigheten att tjänstgöra vid och vara chefer för åklagarkammare.

Åklagare vid åklagarkammare

6 § Åklagare vid Åklagarmyndigheten får utföra åklagaruppgifter i hela landet. Åklagare vid Ekobrottsmyndigheten får i den utsträckning som följer av dess instruktion utföra sådana uppgifter i hela landet.

7 § Vid Åklagarmyndigheten finns det assistentåklagare som genomgår grundläggande åklagarutbildning. Dessa åklagare får utföra de åklagaruppgifter som skall utföras av kammareåklagare om inte Åklagarmyndigheten bestämmer annat. Assistentåklagare får dock inte tilldelas arbetsuppgifter som kräver särskild erfarenhet. De får inte heller tilldelas arbetsuppgifter i större omfattning än som är förenligt med den utbildning som de genomgår.

8 § Åklagarmyndigheten får förordna extra åklagare att utföra uppgifter som skall utföras av åklagare vid myndigheten. Detsamma gäller Ekobrottsmyndigheten i fråga om åklagaruppgifter vid myndigheten.

9 § Överåklagare och chefsåklagare, som är kammarchef, får förordna arbetstagare som inte är åklagare, men som har tillräcklig erfarenhet att på eget ansvar

1. efter beslut av åklagare i varje särskilt fall hämta in yttranden som krävs i ärenden som rör åtalsunderlåtelse,

2. underteckna och expediera underrättelser och meddelanden,

3. fullgöra åklagares eller myndighetens underrättelseskyldighet med undantag för underrättelser enligt

a) 18 § lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare,

b) 1 § förordningen (1994:1763) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare, och

c) 3 och 4 §§ förordningen (1964:740) med föreskrifter för åklagare i vissa brottmål,

4. hämta in sådana upplysningar som avses i 3 och 5 §§ förordningen (1994:1763) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare,

5. efter beslut av åklagare i varje särskilt fall hämta in yttranden som avses i 1 § lagen (1990:2041) om särskild personutredning i brottmål m.m.,

6. underteckna och expediera kallelser och förelägganden, och

7. utföra andra arbetsuppgifter vid handläggningen av mål eller ärenden som inte enligt lag eller annan författning måste utföras av åklagare.

Särskilda behörighetsregler

10 § Endast riksåklagaren, vice riksåklagaren, överåklagare, vice överåklagare, chefsåklagare och vice chefsåklagare får

1. besluta om åtalsunderlåtelse enligt 20 kap. 7 § andra stycket rättegångsbalken och om återkallelse av sådan åtalsunderlåtelse,
2. besluta att inte inleda eller lägga ned en förundersökning i sådana fall som avses i 23 kap. 4 a § första stycket 1 rättegångsbalken, och
3. utföra åklagarens uppgifter i fråga om bevistalan.

11 § Endast sådana åklagare som anges i 10 § får handlägga frågor om ansvar för brott som anställda inom polisväsendet misstänks ha begått i samband med arbetet. I fråga om trafikbrott gäller detta endast sådana brott som avses i 1 § andra stycket eller 3–5 §§ lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott.

I fall som avses i första stycket får dock andra åklagare vidta sådana åtgärder som inte utan olägenhet kan skjutas upp.

Skyldighet att utföra uppdrag

12 § De allmänna åklagarna är skyldiga att ta emot uppdrag att väcka och utföra åtal som beslutas av justitiekanslern eller en justitieombudsman samt i övrigt lämna den hjälp som de begär.

Jour och beredskap

13 § Åklagarmyndigheten delar, efter samråd med Ekobrottsmyndigheten, in myndighetens och Ekobrottsmyndighetens åklagare för jour- och beredskapstjänstgöring enligt de grunder som Åklagarmyndigheten beslutar.

Assistentåklagare får inte delas in för sådan tjänstgöring.

Arbetsordning

14 § För Åklagarmyndigheten skall det finnas en arbetsordning. Detsamma gäller för Ekobrottsmyndigheten. Den skall innehålla de allmänna bestämmelser för arbetet inom myndigheten som behövs utöver bestämmelserna i rättegångsbalken, denna förordning och andra föreskrifter av regeringen.

Anställning och utbildning

15 § Överåklagare och vice överåklagare anställs genom beslut av regeringen efter anmälan av riksåklagaren.

Chefsåklagare, vice chefsåklagare och kammaråklagare anställs genom beslut av Åklagarmyndigheten. Ekobrottsmyndigheten beslutar dock om anställning av sådana åklagare vid myndigheten. Bestämmelser om anställning av assistentåklagare och kammaråklagare i vissa fall finns i 19–20 §§.

16 § Endast den som är eller har varit anställd som kammaråklagare får anställas som chefsåklagare och vice chefsåklagare. Detsamma gäller vid anställning som kammaråklagare i annat fall än som avses i 20 §.

17 § Den som efter juris kandidatexamen eller juristexamen har förvärvat notariemeritering får antas som åklagaraspirant.

Med svensk juris kandidatexamen eller juristexamen jämställs fullbordad juristutbildning som till övervägande del har ägt rum i Danmark, Finland, Island eller Norge. Om denna utbildning är mer än ett år kortare än den svenska utbildningen, skall sökanden genomgå kompletteringsutbildning som avslutas med ett kunskapsprov.

18 § Åklagarmyndigheten beslutar om anställning för tjänstgöring som kan räknas till godo som notarietjänstgöring. Det finns bestämmelser om tillgodoräknande av sådan tjänstgöring i notarieförordningen (1990:469).

19 § Utbildningen för åklagaraspiranter skall omfatta minst nio och högst tolv månaders provtjänstgöring. Åklagarmyndigheten beslutar vid provtjänstgöringens slut om åklagaraspiranten skall anställas som assistentåklagare.

20 § Utbildningen för assistentåklagare skall omfatta två års tjänstgöring som sådan åklagare. Åklagarmyndigheten beslutar vid utbildningstidens slut om assistentåklagaren skall anställas som kammaråklagare.

21 § Åklagarmyndigheten får medge undantag från de behörighetskrav som gäller för chefsåklagare, vice chefsåklagare, kammaråklagare och assistentåklagare utom i fråga om kraven på juris kandidatexamen eller juristexamen och notariemeritering.

22 § Vid anställning av åklagaraspirant eller assistentåklagare behöver 6 och 7 §§ anställningsförordningen (1994:373) inte tillämpas. Detsamma gäller vid anställning av kammaråklagare i fall som avses i 20 §.

Upphörande av anställning

23 § Frågor som avses i 34 § lagen (1994:260) om offentlig anställning prövas av Statens ansvarsnämnd också när det gäller andra åklagare än dem som anställs genom beslut av regeringen. Anmälan till nämnden görs av Åklagarmyndigheten eller Ekobrottsmyndigheten.

Överklagande

24 § Riksåklagarens beslut i brottmålsfrågor får inte överklagas.

25 § Åklagarmyndighetens och Ekobrottsmyndighetens beslut i administrativa ärenden, med undantag för anställningsärenden enligt 15 § andra stycket får inte överklagas. Åklagarmyndighetens och Ekobrottsmyndighetens beslut i ett sådant anställningsärende får överklagas hos regeringen.

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2005, då åklagarförordningen (1996:205) upphör att gälla.

2. Bestämmelserna i 28 och 29 §§ i den upphävda förordningen gäller fortfarande för överklagande av beslut som en åklagarmyndighet respektive Ekobrottsmyndigheten har meddelat före den 1 januari 2005. Vad som där sägs om Riksåklagaren skall då i stället gälla Åklagarmyndigheten.

På regeringens vägnar

THOMAS BODSTRÖM

Ari Soppela
(Justitiedepartementet)

